

MUNI
FSS

Public relations

Oborová etika

Obsah lekce

- Oborová etika.
- Hranice a meze PR.
- Nežádoucí metody: manipulace, doublespeak, spin doctoring, astroturfing.
- Etické kodexy.

Vliv a působení médií

- Vliv médií lze považovat za prokázaný avšak jen výjimečně lze identifikovat vztah příčiny a následku
- Působení médií:
 - krátkodobé x dlouhodobé
 - přímé x nepřímé
 - plánované x neplánované

Moc médií

- počátek 20. století: neomezená – válečná propaganda
- Novější teorie:
 - připouští relativní volnost publika při dekodování mediálních textů
 - do hry vstupuje řada faktorů a proměnných, které nelze zachytit ani kontrolovat
 - Agenda setting = nastolování témat, o čem se mluví

Manipulace

Manipulativnost je základním rysem propagandy

*„Podstatou manipulace je, že manipulovaná osoba nebo skupina je většinou přesvědčena, že její rozhodnutí je projevem vlastní, svobodné vůle, že je sama iniciátorem konkrétního jednání. **Ve skutečnosti se chová podle režie a plánu cizího autora, manipulátora.** Jeho klíčová role spočívá v regulaci informací, na jejichž základě se manipulovaný 'svobodně a samostatně' rozhoduje.“* (Jozef Ftorek:

Public relations a politika)

Rétorická a argumentační manipulace

- Argumentum ad personam – verbální útok na soupeře, jeho vlastnosti, minulost, charakter, za situace, kdy chybí protiargument k věci samé (*ad rem*)
- Reductio ad absurdum (ad Hitlerum, ad Stalinum) – jinak racionální argument je odmítnut s tím, že stejně argumentovala nebo konala nepřijatelná osoba

Zeman řekl studentovi: Pokud jste nekoštoval víno, skončíte jako Hitler

Liberec – Nová aula Technické univerzity byla zaplněna do posledního místa během diskuze prezidenta Miloše Zemana s vysokoškolskými studenty. Zeman byl v dobré náladě a celou dobu vtipkoval. Při vstupu do auly se studentům poklonil a ti ho za odměnu přivítali potleskem.

*„Adolf Hitler byl vegetarián, nekouřil a nepil. Pokud jste nikdy neochutnal dobrou slivovici a nikdy nekoštoval víno v moravském sklípku, tak o hodně přicházíte a **skončíte jako Adolf Hitler,**“ řekl prezident Miloš Zeman studentovi.*

Zdroj: http://www.denik.cz/z_domova/zeman-se-behem-diskuze-se-studenty-vratil-ke-kritice-eu-i-adolfu-hitlerovi-20160224-ghgm.html

Trump se chová jako Hitler, prohlásili dva mexičtí exprezidenti

28. února 2016 12:29

Dva bývalí mexičtí prezidenti přirovnali kandidáta republikánů na amerického prezidenta Donalda Trumpa k nacistickému vůdci Adolfu Hitlerovi. Jeho politická rétorika je podle nich rasistická. Trump Mexiko obviňuje z vysílání násilníků a pašeráků drog přes hranice do USA a přislíbil, že nechá mezi oběma státy vybudovat zeď.

„Logika vychvalování bělošské převahy není jen protiimigrační. Jedná a mluví proti imigrantům, kteří mají odlišnou barvu pleti než on, to je upřímně řečeno rasistické a (Trump) využívá pocitů a nálad, jako to svého času dělal Hitler,“ uvedl Felipe Calderón, mexický prezident z let 2006 až 2012.

Rétorická a argumentační manipulace

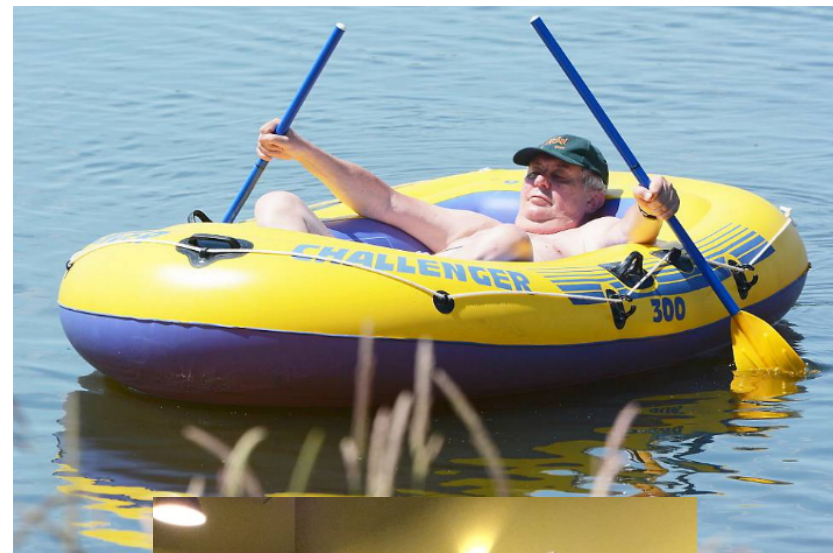
- **Paluba vítězů** – pracuje s přirozenou lidskou touhou **být na straně vítězů**. Tzv. *efekt popularity* – Pokud se zdá, že sdělení si získalo souhlas většiny, jsou jednotliví členové náchylnější mu uvěřit.
- **Argumentum ad populum** – lidová argumentace, odkazy na „zdravý selský rozum“.
- **Argumentum ad auditorium** – nejde o přesvědčení protivníka, ale o udělání dojmu na posluchače
 - [Příklad argumentačně vadné diskuze: Zeman vs. Sládek](#) Od 2:00

Rétorická a argumentační manipulace

- **Citace authority** – Odvolávání se na authority, uvádění skutečných i vymyšlených výroků a názorů.
- **Černá, nebo bílá** – Vytváření dojmu, že existují jen dvě cesty, podobně vytváření dojmu boje dobra se zlem. „*Kdo nejde s námi, jde proti nám.*“
- **Obětní beránek** – Demonstrativní označení a potrestání viníka.

Rétorická a argumentační manipulace

- **Spin, spin doctoring** – Překrucování, rétorické a terminologické zlehčování či nafukování problému.
 - Např. *bratrská výpomoc, ukrajinská krize*
- **Věčné opakování** – „*Stokrát opakovaná lež se stává pravdou.*“
(*Goebbels*)
- **Obyčejný člověk** – Účelová stylizace, cílem je přiblížit se publiku, vyvolat zdání sounáležitosti

Schopnost médii čelit tlaku propagandy?

- přesycená a zahlcená informacemi
- pod tlakem rychle se rozvíjejících nových komunikačních nástrojů:
 - internet, sociální sítě
- důraz je kladen na rychlost
- boj o pozornost diváka, posluchače, čtenáře,
- ekonomická náročnost, personální poddimenzovanost

Procesy v současných médiích

internetizace
boom sociálních sítí
technologické změny
turbulentní trhy
interaktivita
deprofesionalizace, občanská
žurnalistika, blogy

vizuální kultura,
bulvarizace, infotainment
zrychlování zpravodajství
fragmentace
globalizace
fluktuace,
feminizace,
juvenilizace

Dopady změny v médiích v oblasti PR

Média jsou snáze “manipulovatelná“ = prostor pro propagandu

Ztráta důvěry veřejnosti

- 2004 nedůvěra - necelá 1/5
- 2016 nedůvěra - 46 % (i mladší lidé a s nižším vzděláním)

Zdroj: [Tři české novinářské generace v komparativní perspektivě](#)

Projekt [Demagog.cz](#)

Reakce PR

Earned media

Owned media

Paid media

Shared media

Etika v public relations

- Respektování etických principů by mělo být tím, co odlišuje PR od propagandy
- Existují etické kodexy:
 - Oborové (CIPR, PRSA, APRA...)
 - Redakční (ve vztahu k PR zejména úprava darů a testování výrobků)
 - Firemní

Etika v public relations

➤ Stockholmská charta

- Etický kodex [Mezinárodní asociace komunikačních agentur](#)
- Přijala jej také česká [Asociace PR agentur \(APRA\)](#)
- Objektivní poradenství a služby, podpora otevřené společnosti a demokracie, důvěrnost a pravdivost informací, dodržování slibů, střety zájmů...
- Chartu doplňuje [Etický kodex pro zadavatele](#)

Neetické praktiky v PR

➤ Spin doctoring

- Bezohledné prosazování úhlu pohledu, který je pro organizaci nejvýhodnější
- Manipulace, polopravdy, doublespeak

Neetické praktiky v PR

➤ Front groups

- Cílené zakládání spolků, skupin, které vystupují jako nezávislé, ovšem ve skutečnosti prosazují zájem skrytého hybatele
- Mohou být hybatelem zcela ovládané, případně jen financované, podporované atd.

Neetické praktiky v PR

➤ Astrourfing

- Vytváření klamného dojmu, že veřejnost (zákazníci, čtenáři, posluchači...) zastává určitý postoj, preferuje určitý produkt nebo má na nějaké téma jistý názor
- Falešné čtenářské dopisy, **flogy**, **klaky**, falešná aktivita v sociálních sítích
- Jde o zneužívání principů **buzz marketingu** a **grassroots marketingu**, stejně jako fenoménu **word-of-mouth**

Hledej

v článcích v autorech

SRPNOVÉ POVODNĚ

[iDNES.cz](#) | [Zprávy](#) | [Sport](#) | [Kultura](#) | [Ekonomika](#) | [Finance](#) | [Bydlení](#) | [Cestování](#) | [Auto](#) | [Hobby](#) | [Mobil](#) | [Technet](#) | [Ona](#) | [Xman](#) | [Revue](#) | **Blog** | [Video](#) | [Hry](#) | [více](#)

[Politika](#) | [Ekonomika](#) | [Společnost](#) | [Sport](#) | [Média](#) | [Cestování](#) | [Kultura](#) | [Věda a technika](#) | [Poezie a próza](#) | [Fotoblogy](#) | [Hyde park](#) | [Další](#) ▾ | [Založit Blog](#) | [Přihlásit se](#)

[iDNES.cz](#) > [blog.iDNES.cz](#) > [koudelkova.blog.iDNES.cz](#) > všechny rubriky, poslední články

[A je to tu! Český PayPal se jmenuje PaySec](#)

V České republice stále chybí jednoduchý a bezpečný on-line platební systém vhodný pro mikro i větší platby - obdoba amerického PayPalu. I já jsem tu po nějakém českém mikroplatebním systému volala. Volání je - zdá se - vyslyšeno. Tedy, nejspíš nejde o to, že by si ... [celý článek](#)

[Natálie Koudelková](#) | Karma článku: 10,00 | čtvrtek 10. duben 2008 16:45

[Jak funguje PayPal v praxi](#)

Někdo nedá na platby v rámci PayPal dopustit, jiný je zase spojuje spíše s negativy. A také existuje velký počet lidí, kteří jej doposud nevyzkoušeli. To je také můj případ - z části za to může fakt, že od svých známých jsem zatím slyšela spíše jen negativní zážitky. ... [celý článek](#)

[Natálie Koudelková](#) | Karma článku: 12,00 | pátek 28. březen 2008 08:30

[Mikroplatby: Blýská se na lepší časy? Šance tu je, jen ji uchopit](#)

O mikroplatbách se léta mluví a mluví, ale v českých podmínkách prakticky nic nedělá. Pokud tedy pomíne nešmýlné sms-platby přes mobilní telefon, kde zhruba polovinu placené částky spolkně operátor (jde tedy spíše o lichvu, než o zprostředkování platby). A tak ... [celý článek](#)

[Natálie Koudelková](#) | Karma článku: 8,31 | čtvrtek 13. březen 2008 13:30

[Natálie Koudelková](#)

[koudelkova.blog.iDNES.cz](#)
o společnosti, v níž žiji

Karma autora: 0,00

O autorovi:

studentka, která ráda cestuje a čte a zajímá se o dění kolem ní :)

Vyhledávání

Hledej

v mém blogu na blog.idnes.cz

Kalendář:

Příklad: flog pro PaySec

„V České republice stále chybí jednoduchý a bezpečný on-line platební systém vhodný pro mikro i větší platby – obdoba amerického PayPalu. I já jsem tu po nějakém českém mikroplatebním systému volala. Volání je – zdá se – vyslyšeno.“

„Každopádně začátkem tohoto týdne se v médiích objevila celá řada informací o novém mikroplatebním systému pod názvem PaySec (čti: pejsek). Přípravuje ho ČSOB, což dává naději, že by mohlo jít o vsutku komplexní řešení s dobrou podporou a vysokou mírou důvěryhodnosti. To se u peněz vždycky cení a bankéři jsou na bezpečnost obzvláště choulostiví. Možná i proto je bezpečnost (v podobě zkratky anglického slovíčka Security) součástí názvu nové služby.“

„Zajímavá bude nová internetová peněženka určitě i pro uživatele, protože za vedení účtu nebudou platit nic.

Provozovatel si strhne za každou platbu jednu korunu, při dobíjení kreditu prostřednictvím platební karty zase dvě

procenta z dobíjené částky. Celkem prý půjde kartu nabít až na sto tisíc korun. Systém je nastaven tak, že umožní

Příklad: flog pro PaySec

- Publicista Adam Javůrek zjistil několik podobných blogů s podezřelými rysy (ukradené fotografie atd.)
- Jedna z IP adres vedla k PR agentuře [Bison&Rose](#), která tehdy pracovala pro [ČSOB](#)
- [Agentura tvrdila](#), že blogy byly dílem stážistky
- Prý to byla její soukromá iniciativa

Neetické praktiky v PR

► Sock puppets

- **Falešné identity** v sociálních sítích a internetových diskuzích
- Využíváno v mezinárodní (Rusko, Čína) i vnitrostátní politice
- Denník N na Slovensku vede [seznam](#) odhalených identit.
- V Česku se má za prokázanou organizovaná činnost ve prospěch Věcí veřejných.

Úkol:

- Film Barryho Levinsona: **Wag the Dog**, 1997, hrají: Dustin Hoffman, Robert De Niro a Anne Heche
- Dokumentární film: **The Great Hack**, 2019, režie: Jehane Noujaim, Karim Amer